

Č.

Jméno:

Adresa školy:

Adresa bydliště

(Jméno a adresu vyplňte až po ukončení soutěžního kola, zejm. u prací postupujících do vyššího kola.)

**Národní institut dětí a mládeže MŠMT, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a školské zařízení pro zájmové vzdělávání,
Na Poříčí 4, 115 30 Praha 1**

**Dějepisná olympiáda
41. ročník – 2011/2012**

Zadání úkolů školního kola – test

Tematické zaměření ročníku: „**V bohatství i chudobě aneb Osobnosti k nezaplacení**“

Důležité upozornění – u každé otázky je v pravém rohu rámeček, kde je uveden maximální počet bodů, který lze za otázku získat; do prázdného políčka se pak doplní získaný počet bodů. Celkem je možné získat 60 bodů.

Úkol č. 1

Srovnej platidla od nejstaršího k nejnovějšímu podle toho, jak byla na našem území používána.

pražský groš – měděná hřivna – koruna – denár – duhovka – zlatý (florin)

1. _____

4. _____

2. _____

5. _____

3. _____

6. _____

3 body

Úkol č. 2

V době bronzové začaly sloužit jako platidlo některé druhy zboží. Patřily mezi ně například:

b _ _ _ _ _ é h _ _ _ _ y

l _ _ _ y

d _ _ _ _ k

3 body

Úkol č. 3

Bohatství může být kromě peněz vyjádřeno i vlastnictvím tzv. luxusního zboží. Vyluštěte v přesmyčkách různé druhy luxusního zboží:

behádív _____

lucěmeké třymeděp _____

šekryp _____

neříko _____

onví _____

5 bodů

Úkol č. 4

První mince na našem území razili _____. Mince byly vyráběny ze _____ a _____. Napiš, jaký lidový název se pro ně ujal. _____

4 body	
--------	--

Úkol č. 5

Pro období pravěku nemáme k dispozici žádné písemné prameny o životě lidí. Přesto archeologové z hrobové výbavy soudí, že v době bronzové dochází ve společnosti ke vzniku vrstvy bohatých. Napiš, jak se obecně předměty, které tvoří tuto výbavu, nazývají.

1 bod	
-------	--

Úkol č. 6

Nedaleko Údolí králů se uprostřed pouště dochovaly zbytky vesnice, kde bydleli řemeslníci, kteří stavěli a zdobili hrobky králů. Po dobu práce zůstávali ve vesnici. Plat nedostávali v penězích, ale v podobě obilí, masa, soli, piva a oleje. Obilí dostávali hodně, takže ho mohli vyměnit za jiné zboží.

Napiš, o který stát se v úryvku jedná. _____

Jak se souhrnně nazývají předměty nebo suroviny, které nahrazují mzdu (zde: obilí, maso, sůl, pivo, olej)? (n) _____

Jak se nazývá způsob obchodu, který je v závěru textu popisován?

(v) _____ (o) _____

3 body	
--------	--

Úkol č. 7

Ještě před počátkem našeho letopočtu byla vybudována obchodní cesta mezi Čínou, Blízkým východem a Evropou. Napiš, jak se tato cesta nazývala. _____

1 bod	
-------	--

Úkol č. 8

Ve starověkém Řecku se objevují první mince za vlády (S) _____.

Byly raženy ze _____ (uveď kov)

a lidově se jim říkalo _____.

3 body	
--------	--

Úkol č. 9

Napiš k mincím jména významných osobností helénistického světa. Náповědou ti může být, že se tyto osobnosti dobře znaly.

2 body	
--------	--

Úkol č. 10

„Před panstvím římským se politická moc Tusků rozkládala široce na zemi i na moři...obývali zemi s dvanácti městy...“(Livius: Dějiny)

Jejich způsob života poznáváme z archeologických vykopávek.

Urči, komu patří vyobrazené mince. _____

Jejich písmo **bylo / nebylo** rozluštno (nehodící se škrtni).

2 body	
--------	--

Úkol č. 11

Náměty starověkého Řecka se objevují i na současných mincích.

Napiš, na kterých. _____

Která strana mincí je pro všechny země **společná** a která zobrazuje **vlastní námět** vydávající země?

(Přiřaď správně do řádků slova, která jsou v otázce silně vytištěna.)

líc mince _____

rub mince _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 12

Doplň správné pojmy, které popisují středověkou společnost.

_____ - poplatek odevzdávaný jinému státu, kterým se vykupoval mír

_____ - bezplatná práce poddaných pro vrchnost

_____ - část úrody odevzdávaná církvi

_____ - doba, po kterou byli zakladatelé nových vesnic zbaveni povinnosti např. platit dávky

4 body	
--------	--

Úkol č. 13

Mezi nejbohatší česká středověká města patřila Kutná Hora a Jihlava. Napiš, jak byla tato

města označována. _____ Co se ve městech těžilo? _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 14

Jedná se o první zlatou minci raženou ve středověku v Čechách. Platilo se s ní po celé Evropě.

Mince se nazývala _____.

1 bod	
-------	--

Úkol č. 15

Arabský kronikář Ibrahím ibn-Jákub, který navštívil v roce 965 Prahu, zaznamenal, že se zde používá nemincovní platidlo. Napiš, co tehdy Češi používali místo peněz. _____

1 bod	
-------	--

Úkol č. 16

Mladý Václav byl vzdělaný, cílevědomý a snažil se po porážce výbojnými germánskými sousedy o zachování míru. Říši odváděl poplatky. Napiš, co konkrétně podle Kosmovy kroniky tento panovník odváděl. _____ a _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 17

Vypiš z textu špatně zapsané informace a zapiš je do tabulky správně.

První historicky doložené mince českého státu razil Boleslav II. Byly raženy ze zlata a nazývaly se brakteáty. Svou kvalitou a hodnotou se rovnaly ostatním mincím tehdejší Evropy.

špatně	správně

3 body	
--------	--

Úkol č. 18

Sláva Českého království dosáhla vrcholu koncem 13. století za Přemyslovce _____.

V zemi nastal blahobyt. Bohatá naleziště _____ v _____

umožnila ražbu proslulého _____, peníze ceněného v celé Evropě.

4 body	
--------	--

Úkol č. 19

K nejbohatším panovníkům Evropy 17. a počátku 18. století patřil francouzský král

_____, jehož výjimečnost označoval přídomek „KRÁL _____“

i heslo, které přijal: „NADŘAZENÝ VŠEM“. Napiš, jak se nazývala moudrá politika jeho

ministra, která umožnila Francii zbohatnout. _____

3 body	
--------	--

Úkol č. 20

Jak se nazývá pomocná věda historická, která se zabývá platebními prostředky? Zakroužkuj správnou odpověď.

a) heraldika

b) numismatika

c) diplomatika

1 bod	
-------	--

Úkol č. 21

Nejaktivněji do výměny peněz a zboží zasahovali obchodníci. Obchod, zejména vnitrozemský, však býval často rizikovou záležitostí. Nejvíce jej omezovaly stanovená

(c) _____ na zboží, špatné (c) _____ mezi městy a hrozba

(l) _____ na nich.

3 body	
--------	--

Úkol č. 22

Urči z portrétu na mincích, kdo je nechal razit.

Napiš, jaké je označení pro všechny tyto mince. _____

3 body	
--------	--

Úkol č. 23

Doplň správný pojem:

hanza – konfiskace – depot – korupce

_____ - soubor cenných předmětů ukrytý v době nebezpečí do země

_____ - úřední zabavení majetku

_____ - uplácení

_____ - obchodní sdružení německých měst v Pobaltí

4 body	
--------	--

Celkem 60 bodů = 100%.

Národní institut dětí a mládeže MŠMT, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
a školské zařízení pro zájmové vzdělávání,
Na Poříčí 4, 115 30 Praha 1

Dějepisná olympiáda
41. ročník – 2011/2012

Řešení úkolů školního kola

Tematické zaměření ročníku: „V bohatství i chudobě aneb Osobnosti k nezaplacení“

Úkol č. 1

1. měděná hřivna	4. pražský groš	
2. duhovka	5. zlatý	
3. denár	6. Koruna	3 body (za celek)

Úkol č. 2

bronzové hřivny; látky; dobytek 3 body

Úkol č. 3

hedvábí; šperky; umělecké předměty; koření; víno 5 bodů

Úkol č. 4

Keltové; stříbra a zlata; duhovky 4 body

Úkol č. 5

Milodary 1 bod

Úkol č. 6

Egypt; naturálie; výměnný obchod 3 body

Úkol č. 7

hedvábná (cesta) 1 bod

Úkol č. 8

Solón; stříbra; sovy 3 body

Úkol č. 9

Antonius, Kleopatra 2 body

Úkol č. 10

Etruskům; nebylo rozluštěno (*škrtá se bylo*) 2 body

Úkol č. 11

eura; líc – společná; rub - vlastní námět 2 body

Úkol č. 12

tribut; robota; desátek; lhůta 4 body

Úkol č. 13

horní (města); stříbro (stříbrná ruda) 2 body

Úkol č. 14

florén 1 bod

Úkol č. 15

(tkané) šátečky 1 bod

Úkol č. 16

(hovězí) dobytek; stříbro

2 body

Úkol č. 17

špatně	správně
Boleslav II.	Boleslav I.
ze zlata	ze stříbra
brakteáty	denáry

3 body

Úkol č. 18

Václava II.; stříbra; Kutné Hoře; pražského groše

4 body

Úkol č. 19

Ludvík XIV.; Slunce; merkantilismus

3 body

Úkol č. 20

b) numismatika

1 bod

Úkol č. 21

cla; cesty; lupičů

3 body

Úkol č. 22

Marie Terezie; Rudolf II., tolar

3 body

Úkol č. 23

depot – soubor cenných předmětů ukrytý v době nebezpečí do země

konfiskace – úřední zabavení majetku

korupce – uplácení

hanza – obchodní sdružení německých měst v Pobaltí

4 body

Celkem: 60 bodů